

Sayı : B.02.0.003-610- 822

17/3 /2011

Konu : 7/18152 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığının 15/02/2011 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/18152-28933/59902 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 18/02/2011 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-25/-1/695 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki İstanbul Milletvekili Süleyman YAĞIZ tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/18152 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ek :TAPDK'nın 03/03/2011 tarih ve
2913 sayılı yazısı (3 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
Sektörel Rekabet ve Tüketici Hakları Daire Başkanlığı

Sayı : B.62.0.TDK.0.10.00.01/

Konu :

03.03.11 02913 -

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi : 24.02.2011 tarih ve B.02.0.003-610-678 sayılı evrak akış talimat formu.

İstanbul Milletvekili Sayın Süleyman YAĞIZ'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 28.01.2011 tarihli soru önergesi incelenmiş olup, Kurumumuzca bilgi verilmesi gereken hususlara aşağıda yer verilmiştir.

Devlet monopolü ile yürütülen tütün mamulleri ve alkollü içki piyasalarının, 1980'lerden itibaren serbest piyasa ekonomisi modeline geçirilme çalışmaları neticesinde sözkonusu piyasaların liberalizasyonu ülke politikası olarak benimsenmiş, Ülkemizin Avrupa Topluluğu ile imzaladığı 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı uyarınca da kamu teşebbüsleri ile özel ve inhisari haklar tanınmış diğer teşebbüslerle ilgili olarak her türlü ticari nitelikli devlet tekellerine ilişkin mevzuatı uyumlaştırarak yeniden düzenlemeyi kabul etmiştir.

Bu güne değin pek çok ülkede de, tütün ve alkol piyasaları çok uzun yıllar devletler eliyle yürütülmüştür. Globalleşmenin itici gücü ile liberalleşme aşamasına gelindiğinde ise, ekonomi ve rekabet hukuku genel ilkelerine uygun davranılarak sözkonusu piyasaların sıkıntı yaşamadan liberalleşebileceği sağlıklı regülasyonlara kavuşması için yaşamsal önem taşıyan safahatlere uymaya özen gösterilmiştir.

Bu sebeple; diğer ülkelerde de gerçekleşen tekелci piyasalardaki özelleştirme uygulamalarında ilk adım olan "serbestleştirme" (deregulation) yapılmış, diğer bir ifade ile piyasalar rekabete açılmıştır. İkinci ve en önemli adım ise: ilgili piyasadaki fiyat, karlılık, üretim miktarı, kalite ve kamu sağlığı gibi parametrelere ilişkin düzenlemeler yapacak ve uygulamayı denetleyecek her türlü etkiden uzak ve konusunda uzmanlaşmış düzenleyici kurumların kurulması amaçlanmıştır.

Nitekim; 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununda 2001 yılında 4619 sayılı Kanunla yapılan değişiklik neticesinde anılan piyasalarda devlet monopolü tamamen kaldırılmış, sözkonusu piyasaların düzenlemesi ve denetlemesi amacıyla, 2003 yılında 4733 Sayılı Kanun ile Kurumumuz kurulmuştur.

Anayasamızın "Gençliğin Korunması" başlıklı 58 inci maddesinin "*gençleri alkol düşkünlüğünden korumak için gerekli tedbirlerin alınmasını teminen*" Devlete verdiği görevlerin yerine getirilmesi bağlamında,

T.C.
TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
Sektörel Rekabet ve Tüketici Hakları Daire Başkanlığı

Kurumumuza 4733 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile tütün ve alkol tüketiminden kaynaklanan kamusal, toplumsal ya da tıbbi nitelikteki her türlü zararlı etkileri önleyecek düzenlemeleri yapmak, bunlarla ilgili kararları almak, sektörel düzenlemeleri yapmak, 4250 sayılı Kanun ile ilgili görevleri yürütmek görev ve yetkisi verilmiştir.

Bu bağlamda; yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri de dikkate alınarak tütün mamulü ve alkollü içki piyasalarının hem ülke ekonomisi açısından stratejik önem arz etmesi hem de duyarlı kamusal alan olarak görülmesi nedenleriyle, tütün mamulü ve alkollü içkilerin satış ve sunumuna ilişkin hususlar 31.12.2002 tarih ve 24980 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tütün Mamulleri, Alkol ve Alkollü İçkilerin Toptan ve Perakende Satışı ile Satış Belgelerine İlişkin Yönetmelik ile düzenlenmiştir.

Ancak, 2008 yılında 4733 sayılı Kanunda 5752 sayılı Kanunla yapılan değişiklik neticesinde 4/A maddesinin,

- (e) bendinde, 5179 sayılı Kanun hükümleri hariç olmak üzere, Kurumun yetki alanına giren ürünlerin satış ve sunum faaliyetlerine ilişkin izin ve yetki belgelerinin verilmesi, bu faaliyetlere ilişkin piyasa takip ve kontrolünün sağlanması, tütün ve alkol piyasalarına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar konusunda kamuoyunda tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmaların yapılması ve tüketicilerin seçeneklerini azaltabilecek rekabet ve reklam koşullarının belirlenmesi çalışmalarının gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde yürütülmesinin Kurumun görev ve yetkisi içinde olduğu vurgulanmış,

- (f) bendinde, Tütün ve alkol tüketiminden kaynaklanan kamusal veya tıbbi nitelikteki zararlı etkilerin önlenmesi amacıyla, Dünya Sağlık Örgütü Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin ve 4207 sayılı Kanunun uygulamasına yönelik çalışmaların yapılması, tütün ve alkol tüketimini teşvik edecek faaliyetleri ve yasadışı ticareti önleyecek çalışmaların ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütülmesi, 5179 sayılı Kanun hükümleri hariç olmak üzere tütün, tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler konusunda analizlerin yapılması veya yaptırılması ile insan sağlığına zarar verebilecek maddelerin belirlenmesinin sağlanması konularında Kurumumuza görev verilmesi mevcut Yönetmeliğin yeniden gözden geçirilmesini gerektirmiştir.

Ayrıca, aynı Kanunun 5752 sayılı Kanunla değişik “Cezai hükümler” başlıklı 8 inci maddesi ile de getirilen;

- Belgeli satış sistemine yönelik yeni düzenlemeler,
- Tütün mamulleri veya alkollü içkilerin satış yerlerindeki raf veya standlarda, her türlü teşhir ünitesinde, reklam ve tanıtıma ilişkin mevzuata aykırılık oluşturacak veya herhangi bir firmaya üstünlük sağlayacak şekilde yerleştirilmesinin önlenmesi,
- Tütün mamulleri veya alkollü içkilerin kullanımını ve satışını özendirici veya teşvik edici kampanya, promosyon, reklam ve tanıtım yapılmasının önlenmesi şeklindeki hükümlerde 31.12.2002 tarihinde yürürlüğe giren Yönetmeliğin yeniden düzenlenmesi çalışmalarının bir diğer gerekçesini oluşturmuştur.

T.C.
TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
Sektörel Rekabet ve Tüketici Hakları Daire Başkanlığı

Bu kapsamda, kişisel hak ve özgürlükleri kısıtlamadan, tütün mamulleri ve alkollü içki piyasalarında kamu sağlığının ve tüketici haklarının korunması ile rekabetin tesisi hususları gözetilerek, sözkonusu ürünlerin tanıtımı, satışı, sunumu ve nihai tüketicilere güvenli bir şekilde ulaşması hususlarının düzenlenmesi için "Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hazırlanmış olup, 07.01.2011 tarih ve 27808 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Mehmet KÜÇÜK
Başkan

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	03.03.2011
Sayı	822